

Folketingets Europaudvalg
Christiansborg, den 21. maj 2003
Folketingets repræsentant ved EU

Til
udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Europa-Parlamentet godkender forslag om ansvar ved miljøskader

Europa-Parlamentet vedtog ved førstebehandling d. 14. maj i Strasbourg et omstridt forslag fra Kommissionen om forebyggelse og ansvar ved miljøskader¹. Forslaget bygger på princippet om, at forureneren skal betale for oprydningen efter en eventuel miljøskade, og at der skal skabes incitamenter til at forebygge eventuelle skader². Forslaget blev vedtaget med 310 stemmer for og 177 imod mens 23 undlod at stemme.

Europa-Parlamentet bakkede generelt op om forslaget, men vedtog dog med et meget snævert flertal en lang række ændringsforslag i et forsøg på at gøre forslaget mere miljøvenligt³. Blandt andet kræver Europa-Parlamentet, at havtransport og atomar virksomhed samt bestemmelser om obligatorisk forsikring bliver taget med i forslaget.

Al virksomhed skal være ansvarlig

Europa-Parlamentet kræver, at transport på havet og virksomhed med atommateriale vil blive omfattet af direktivet, såfremt disse ikke er tilstrækkeligt sikret i internationale konventioner⁴. Al virksomhed, som er dækket af internationale konventioner, er ellers undtaget af direktivet, men Europa-Parlamentet foreslår, at direktivet skal gælde i alle tilfælde, hvor en international konvention endnu ikke er ratificeret af EU eller af medlemsstaterne. Men

¹ KOM (2002) 17 "Forslag til Europa-Parlamentet og Rådets direktiv om miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader".

² For mere information om det oprindelige forslag se grundnotat om ansvar for miljøskader (alm. del bilag 428 fra 2001-02 2. samling).

³ Den foreløbige vedtagne tekst, p5_TA-PROV (2003)0211

⁴ I forslaget fra Kommissionen er den type virksomhed, som ellers er omfattet af direktivet, opstillet i bilag 1

Europa-Parlamentet kræver, at direktivet, fem år efter at det er trådt i kraft, skal gælde for enhver miljøskade, der er sket, eller som kan forventes at ske som resultat af erhvervsmæssig virksomhed.

Et andet vigtigt ændringsforslag betyder, at medlemsstaterne skal sikre, at personer, der er ansvarlige for den type virksomhed, der er omfattet af direktivet, er forsikret eller finansielt sikret, hvis en miljøskade skulle ske. Dog kan medlemsstaterne vælge, om denne bestemmelse også skal gælde for virksomhed med lav risiko for miljøskader. Bestemmelsen skal ifølge Europa-Parlamentet træde i kraft seks år efter, at direktivet er implementeret.

Europa-Parlamentet vedtog desuden et forslag, der specificerer, hvad en myndighed kan kræve, at den ansvarlige person skal gøre i tilfælde af en miljøskade eller ved forventningen om en miljøskade.

Hvem kan stilles til ansvar

Europa-Parlamentet mener, at biodiversitet skal defineres som alle dyrearter, deres levesteder og naturtyper, som er beskyttet af EU's regelsæt samt medlemsstaternes nuværende og fremtidige lovgivning, og ikke kun de som i forvejen er omfattet af EU love eller nationale love, som foreslået af Kommissionen. Europa-Parlamentet foreslår desuden, at bevaringsstatus defineres klare end det Kommissionen havde foreslået, samt at bestråling inkluderes i begrebet jordforurening.

Desuden kræves det, at omfanget, af hvem der kan stilles til ansvar for forurende virksomhed, udvides. Europa-Parlamentet foreslår, at en person der fysisk eller juridisk er privat- eller offentligt ansvarlig for virksomheden, eller en person, der økonomisk kontrollerer virksomheden, kan stilles til ansvar for miljøskader. Men det forudsættes, at der er en klar sammenhæng mellem miljøskaden eller den overhængende fare for en miljøskade og en handling eller mangel på handling fra den ansvarlige person.

Europa-Parlamentet foreslår desuden, at Kommissionen, i forbindelse med genopretning efter en miljøskade, skal opstille europæiske definitioner, standarder for oprydning og udregningsmetoder indenfor en femårig periode efter direktivet er blevet implementeret.

Rådet behandling af forslaget

Rådet forventes næste gang at tage forslaget op på miljøministerrådsmødet d. 13. juni 2003. Rådet har tre gange tidligere debatteret forslaget. De udestående spørgsmål i Rådet er bl.a. spørgsmålet om betingelserne for forsikring og finansiell sikkerhed samt definitionen af biodiversitet

Med venlig hilsen

Michala Jessen

(Løbenr. 20402)